

ด่วนที่สุด

ที่ บก ๐๐๒๓.๓/ว ๕๖๔๖

ศาลากลางจังหวัดบึงกาฬ

ถนนบึงกาฬ-นครพนม บก ๓๘๐๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร
เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๘/ว ๑๗๒๗

ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า ได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า
กรมการขนส่งทางบกได้ขอให้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่า
ช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณา
ข้อหาดังกล่าว และมีความเห็นว่า เมื่อเทศบาลนครลำปางมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารจัดการสถานีขนส่ง
ผู้โดยสารจังหวัดลำปางแล้ว หากเทศบาลนครลำปางประสงค์จะจัดเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายใน
อาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางจากผู้ประกอบการขนส่ง และให้ตกเป็นรายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล
โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๕๔๖ ประกอบกับระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว
เทศบาลนครลำปางย่อมสามารถเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร
จังหวัดลำปางให้เหมาะสมและถูกต้อง ตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดได้

จังหวัดบึงกาฬพิจารณาแล้ว จึงให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ
และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดบึงกาฬ
ขอให้ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายธวัชชัย ศรีทอง)

รองผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดบึงกาฬ

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทรศัพท์ ๐ ๔๒๔๔ ๒๔๗๗

โทรสาร ๐ ๔๒๔๔ ๒๔๘๐

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๐.๘/ว ๗๗๒๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จ.บึงกาฬ

เลขที่รับ

38๐3

วันที่

- 2 พ.ค. 2562

เวลา

- งานบริหารทั่วไป
 - กลุ่มงานมาตรฐานฯ
 - กลุ่มงานส่งเสริมฯ
 - กลุ่มงานกฎหมายฯ
 - กลุ่มงานการเงินฯ
- 8 พ.ค. 2562

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ เมษายน ๒๕๖๒

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

8/2

เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ฉบับที่.....
วันที่ 2 / 4 / 62

เวลา 14.06 น.

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๑๕๔
ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า
กรมการขนส่งทางบกได้ขอให้พิจารณาปัญหาข้อกฎหมาย เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่า
ช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณา
ข้อหาดังกล่าว และมีความเห็นว่า เมื่อเทศบาลนครลำปางมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารจัดการสถานีขนส่ง
ผู้โดยสารจังหวัดลำปางแล้ว หากเทศบาลนครลำปางประสงค์จะจัดเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายใน
อาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางจากผู้ประกอบการขนส่ง และให้ตกเป็นรายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล
โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๖ (๓) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว
เทศบาลนครลำปางย่อมสามารถเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร
จังหวัดลำปางให้เหมาะสมและถูกต้อง ตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดได้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในพื้นที่ทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

ส่วนส่งเสริมการกระจายอำนาจและการจัดทำงบประมาณเงินอุดหนุน

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๒๓๐๑, ๒๓๐๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๖๙๕๖

ผู้ประสานงาน นายเฉลิม ประสาททอง ๐๘๔-๓๖๒๓๐๑๖

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๔/๖๕๘

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 22523
วันที่ 22 เม.ย. 2562
เวลา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๕ เมษายน ๒๕๖๒

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ 6605
วันที่ ๒๒ เม.ย. ๒๕๖๒
เวลา 16.46 น.

เรื่อง ขอรื้อกรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานี
ขนส่งผู้โดยสาร

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/ป ๓๗
ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่าย
ตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารของเทศบาลนครลำปาง

ตามที่กรมการขนส่งทางบกได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการเรียกเก็บ
ค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารของเทศบาลนครลำปาง
และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้สำนักนายกรัฐมนตรีน (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี)
กระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการขนส่งทางบก) กระทรวงมหาดไทย
(กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และเทศบาลนครลำปาง แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว
และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ
ตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวจรรวรรณ เสงตระกูล)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สจจ.
เลขรับ 626
วันที่ ๒๓ เม.ย. ๒๕๖๒
เวลา 09.47 น.

— ก.ม.ด.พ.

(นายเดชิต ประสาททอง)
ผอ.สจจ.

กองกฎหมายการบริหารราชการแผ่นดิน
ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๓๐๑ (นางสาวพัชรีฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๙๔
www.krisdika.go.th
www.lawreform.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร
ของเทศบาลนครลำปาง

กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ คค ๐๔๐๘/๑๖๔๒๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานขนส่งจังหวัดลำปางได้มีหนังสือหารือกรมการขนส่งทางบก กรณีเทศบาลนครลำปางเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจากผู้ประกอบการขนส่งโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓ นั้น สามารถดำเนินการได้หรือไม่เพียงใด โดยเทศบาลนครลำปางและกรมการขนส่งทางบกมีความเห็นแตกต่างกัน ดังนี้

๑. เทศบาลนครลำปางเห็นว่า กรมการขนส่งทางบกได้ถ่ายโอนภารกิจการบริหารการดำเนินการสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปาง และทำการส่งมอบทรัพย์สินและโอนอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว เทศบาลนครลำปางจึงเป็นผู้บริหารและดำเนินกิจการสถานีขนส่งผู้โดยสาร มีหน้าที่จัดให้มีและควบคุมการจอดรถ รวมทั้งมีสิทธิใช้สอยและมีรายได้อันเกิดจากการทำกิจการที่จอดรถของเทศบาลนครลำปาง ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๙๖ โดยถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งที่ประชุมคณะอนุกรรมการอำนวยการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบให้เทศบาลนครลำปางนำพื้นที่ช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดลำปางไปจัดหาผลประโยชน์ในทรัพย์สินได้ โดยอาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว

๒. กรมการขนส่งทางบกเห็นว่า กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดให้สถานีขนส่งผู้โดยสารเป็นสถานที่ซึ่งใช้เป็นศูนย์รวม กระจาย และสับเปลี่ยนรถสำหรับการขนส่งผู้โดยสาร รวมทั้งเป็นสถานที่ให้บริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขนส่ง มิใช่เป็นเพียงสถานที่หยุดรับส่งผู้โดยสารหรือสถานที่จอดรถเท่านั้น โดยในการดำเนินการสถานีขนส่งผู้โดยสารจะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการดำเนินการสถานีขนส่งผู้โดยสาร ซึ่งตามระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการบริหารและดำเนินกิจการสถานีขนส่งผู้โดยสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ต้องจัดสรรพื้นที่ภายในอาคารสถานีขนส่งผู้โดยสาร เพื่อให้ผู้ประกอบการขนส่งใช้เป็นสถานที่จำหน่ายตั๋วโดยสารอย่างเพียงพอและเป็นระเบียบ โดยต้องจัดให้มีป้ายแสดงอัตราค่าโดยสารและรายละเอียด

เส้นทางให้บริการอย่างชัดเจน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินกิจการสถานียชนสงฆ์โดยสภารเป็นไป ด้วยความเรียบร้อย และผู้โดยสารได้รับความสะดวกในการเดินทาง ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบโดยไม่เป็นธรรม จากผู้ประกอบการขนส่ง มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของผู้ประกอบการขนส่ง เท่านั้น ประกอบกับระเบียบกระทรวงคมนาคม ว่าด้วยการรับจ่ายเงินค่าบริการสถานียชนสงฆ์ ๒๕๓๒ มีได้กำหนดให้ค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารเป็นรายรับที่เกิดจาก การดำเนินกิจการสถานียชนสงฆ์โดยสภาร ดังนั้น เทศบาลนครลำปางจึงมีอาจเรียกเก็บ ค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานียชนสงฆ์โดยสภารจังหวัดลำปาง โดยถือเป็นรายรับ อันเกิดจากการทำกิจการที่จอตลอดตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความถูกต้อง และเพื่อรักษาผลประโยชน์ ของทางราชการและเกิดความเป็นธรรมกับผู้ประกอบการขนส่ง รวมทั้งคุ้มครองประชาชนผู้ใช้บริการ จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า เทศบาลนครลำปางสามารถดำเนินการเรียกเก็บ ค่าเช่าช่องจำหน่ายตั๋วโดยสารภายในอาคารสถานียชนสงฆ์โดยสภารได้หรือไม่ เพียงใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการขนส่งทางบก โดยมีผู้แทนสำนักงานนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการขนส่งทางบก) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถิ่น) และผู้แทนเทศบาลนครลำปาง เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ปัจจุบันกรมการขนส่งทางบก ได้มีการถ่ายโอนภารกิจด้านการบริหารจัดการสถานียชนสงฆ์โดยสภารบางส่วนให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องบริหารจัดการสถานียชนสงฆ์ให้เป็นไปตามกฎหมายเฉพาะที่มี ผลใช้บังคับในเรื่องดังกล่าว ซึ่งข้อ ๔^๑ แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการบริหารและ ดำเนินกิจการสถานียชนสงฆ์โดยสภารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานียชนสงฆ์ โดยสภารไม่ว่าจะออกโดยกรมการขนส่งทางบกหรือหน่วยงานอื่น แต่ปรากฏว่าพระราชบัญญัติ การขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องมิได้มีบทบัญญัติใดกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ประเภทใดได้บ้างสำหรับการดำเนินกิจการ สถานียชนสงฆ์โดยสภาร ประกอบกับข้อ ๑๙^๒ แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยการบริหาร และดำเนินกิจการสถานียชนสงฆ์โดยสภารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฯ กำหนดไว้แต่เพียงให้องค์กร

^๑ข้อ ๔ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินงานสถานียชนสงฆ์โดยสภารต้องปฏิบัติตาม บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานียชนสงฆ์โดยสภารไม่ว่าจะออกโดยกรมการขนส่งทางบกหรือหน่วยงานอื่น ตลอดจนต้องบริหารจัดการงานสถานียชนสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

^๒ข้อ ๑๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บค่าบริการสถานียชนสงฆ์ให้เป็นไปตามอัตรา ที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด

ปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดเก็บค่าบริการสถานีขนส่งให้เป็นไปตามอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด โดยกรรมการขนส่งทางบกได้ออกประกาศกรรมการขนส่งทางบก เรื่อง การกำหนดอัตราค่าบริการสถานีขนส่งและระเบียบปฏิบัติการใช้สถานีขนส่ง ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๓๓ กำหนดไว้เฉพาะอัตราค่าบริการที่ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่ง จะต้องชำระให้แก่สถานีขนส่งผู้โดยสารสำหรับการเดินทางในอัตราค่าบริการต่อคันต่อเที่ยวเท่านั้น อีกทั้งข้อ ๕^๓ และข้อ ๖^๔ แห่งระเบียบกระทรวงคมนาคม ว่าด้วยการรับจ่ายเงินค่าบริการสถานีขนส่ง กรรมการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๓๒ กำหนดให้ค่าบริการสถานีขนส่งจำนวนเก้าประเภทที่ถือเป็นเงินรายรับอันเกิดจากการดำเนินกิจการสถานีขนส่งผู้โดยสารที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ในอัตราร้อยละ ๒๕ ของจำนวนเงินที่ได้รับทั้งสิ้นนั้น เป็นระเบียบที่ออกตามความในมาตรา ๒๔^๕ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการ

“ข้อ ๕ ในระเบียบ

“ค่าบริการสถานีขนส่ง” หมายความว่า บรรดาเงินรายรับที่เกิดจากดำเนินกิจการสถานีขนส่งผู้โดยสาร ซึ่งมีดังนี้

- (๑) เงินรายรับค่าบริการใช้สถานีขนส่งตามประกาศกรรมการขนส่งทางบก
- (๒) เงินส่วนลดจากการใช้โทรศัพท์สาธารณะ
- (๓) เงินรายรับจากการจัดให้มีบริการห้องสุขา
- (๔) เงินรายรับจากการจัดให้มีบริการจำหน่ายสินค้าเบ็ดเตล็ดและเครื่องดื่ม
- (๕) เงินรายรับจากการจัดให้มีบริการรับฝากสิ่งของ
- (๖) เงินรายรับจากการจัดให้มีรถรับจ้าง
- (๗) เงินรายรับค่าบริการจอดรถรับจ้าง
- (๘) เงินรายรับค่าบริการรถเข็นขนสัมภาระสิ่งของ
- (๙) เงินรายได้อื่น ๆ ซึ่งต้องขอตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นกรณี ๆ ไป

“ข้อ ๖ ค่าบริการสถานีขนส่ง ให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินในอัตราร้อยละ ๒๕ ของจำนวนเงินที่ได้รับทั้งสิ้น เว้นแต่จะได้รับความตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นอย่างอื่น

“มาตรา ๒๔ บรรดาเงินที่ส่วนราชการได้รับเป็นกรรมสิทธิ์ ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ใช้ทรัพย์สิน หรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินนั้นนำส่งคลังตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

ส่วนราชการใดได้รับเงินที่มีผู้มอบให้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการนั้นใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี หรือได้รับเงินที่เกิดจากทรัพย์สินซึ่งมีผู้มอบให้เพื่อหาดอกผลใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี ให้ส่วนราชการนั้นจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันภายในวงเงินที่ได้รับนั้นได้ และไม่ต้องนำส่งคลัง

ในกรณีส่วนราชการได้รับเงินตามโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่นใด หรือบุคคลใด ไม่ว่าจะเป็เงินให้กู้หรือให้เปล่า รวมทั้งเงินที่ส่วนราชการได้รับสืบเนื่องจากโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือเช่นนั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเป็นอย่างอื่นโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินในกรณีต่อไปนี้ นำเงินนั้นไปใช้จ่ายโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้ คือ

(มีต่อหน้าถัดไป)

งบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗^๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดให้อัตราค่าบริการสถานียขนส่ง ตามที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง อันได้แก่ บรรดาเงินรายรับที่เกิดจากการดำเนินกิจการสถานียขนส่งผู้โดยสาร ถือเป็นรายรับที่ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินเท่านั้น มิได้เป็นระเบียบที่กำหนดเกี่ยวกับประเภทของเงินรายรับที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บได้ จากการประกอบกิจการสถานียขนส่งผู้โดยสารแต่อย่างใด

สำหรับข้อโต้แย้งที่ว่า การเรียกเก็บค่าบริการได้แต่เฉพาะที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนดอัตราไว้ นั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๑๑๕ วรรคสอง^๗ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบกฯ แล้ว จะเห็นว่า อธิบดีกรมการขนส่งทางบกมีอำนาจที่จะกำหนดค่าบริการในการดำเนินการของสถานียขนส่งในเรื่องใดก็ได้ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนดเท่านั้น มิได้ให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางเป็นผู้กำหนดค่าบริการทุกชนิด เรื่องใดที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางเห็นควรกำหนดอัตราขึ้นสูงไว้ คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางย่อมออกประกาศกำหนดอัตราสูงสุดได้ตามที่เห็นสมควร เรื่องใดไม่เป็นการสมควรที่จะต้องกำหนดอัตราขึ้นสูง ผู้มีอำนาจย่อมกำหนดอัตราค่าบริการได้ตามที่เห็นสมควร ดังจะเห็นได้ว่ากรมการขนส่งทางบกก็ได้เรียกเก็บค่าบริการนอกเหนือจากที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางได้กำหนดอัตราขึ้นสูงไว้ เช่น ค่าบริการห้องสุขา ค่าบริการที่จัดให้มีการจำหน่ายสินค้าเบ็ดเตล็ดและเครื่องดื่ม ทั้งนี้ ตามข้อ ๕^๘ แห่งระเบียบกระทรวงคมนาคม ว่าด้วยการรับจ่ายเงินค่าบริการสถานียขนส่ง กรมการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๓๒

เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางได้กำหนดเฉพาะอัตราค่าบริการในการใช้สถานียขนส่งตามประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง การกำหนดอัตราค่าบริการสถานียขนส่งและระเบียบปฏิบัติการใช้สถานียขนส่งฯ เท่านั้น และมีได้มีบทบัญญัติของกฎหมายใดกำหนดอัตราค่าบริการสถานียขนส่งกรณีอื่นไว้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการบริหารจัดการกิจการสถานียขนส่งผู้โดยสารจึงมีหน้าที่และอำนาจ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๕)

(๑) เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดใช้ความเสียหายหรือสิ้นเปลืองแห่งทรัพย์สินและจำเป็นต้องจ่ายเพื่อบูรณะทรัพย์สินหรือจัดให้ได้ทรัพย์สินคืนมา

(๒) เงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานพยาบาล สถานศึกษา หรือสถานอื่นใดที่อำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณประโยชน์หรือประชาสงเคราะห์

(๓) เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ การจ่ายเงินตาม (๒) และ (๓) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรี และผู้อำนวยการ

^๖ต่อมาพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ วรรคห้า เป็นดังนี้ “การจ่ายเงินตาม (๒) และ (๓) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ ส่วนการจำหน่ายหุ้นและการซื้อหุ้นตาม (๔) ต้องเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลังที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี” ซึ่งยังคงมีหลักการเช่นเดิม

^๗มาตรา ๑๑๕ ๖ล๓

๖ล๓

ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดค่าบริการในการดำเนินการของสถานียขนส่งไม่เกินอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนด

๖ล๓

๖ล๓

^๘โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

ในการบริหารและดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับสถานียชนสงฆ์โดยสภาร รวมทั้งสามารถจัดหาประโยชน์ตอบแทนการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินจากอาคารสถานียชนสงฆ์โดยสภารนั้น เพื่อนำมาบริหารจัดการและพัฒนาส่งเสริมการดำเนินกิจการสถานียชนสงฆ์โดยสภารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป ดังนั้น เมื่อเทศบาลนครลำปางมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารจัดการสถานียชนสงฆ์โดยสภารจังหวัดลำปางแล้ว หากเทศบาลนครลำปางประสงค์จะจัดเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตัวโดยสภารภายในอาคารสถานียชนสงฆ์โดยสภารจังหวัดลำปางจากผู้ประกอบการขนส่งและให้ตกเป็นรายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖๖ (๓)^๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดหาประโยชน์ในทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๓ แล้ว เทศบาลนครลำปางย่อมสามารถเรียกเก็บค่าเช่าช่องจำหน่ายตัวโดยสภารภายในอาคารสถานียชนสงฆ์โดยสภารจังหวัดลำปางให้เหมาะสมและถูกต้องตามที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดได้

(นางสาวจรรวรรณ เฮงตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๒

^๑มาตรา ๖๖ เทศบาลอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้

๑. ค่าเช่า

๑. ค่าเช่า

(๓) รายได้จากทรัพย์สินของเทศบาล

๑. ค่าเช่า

๑. ค่าเช่า